

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 081 – ПРАВО
ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧА СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ (PhD)**

Затверджено
на засіданні Вченої ради Донецького
національного університету імені Василя Стуса
Протокол № «8» від «23» лютого 2018 р.
Голова Вченої ради _____ *проф. Загнітко А.П.*

ВСТУП

Вступне випробування до аспірантури проводиться з метою оцінки рівня знань і компетенцій вступників, які є необхідним підґрунтям для подальшого навчання та здобуття наукового ступеня доктора філософії.

Вступний іспит приймається екзаменаційною комісією в усній формі відповідно до змісту білету. Питання, які включено до екзаменаційних білетів, можуть об'єднувати питання, що за змістом відносяться до однієї теми та входять до загального списку контрольних питань.

Відповідь вступника на кожне теоретичне питання оцінюється максимально у 100 балів. Після чого отримані бали за кожне питання екзаменаційного білету підсумовуються та виводиться середній бал.

Оцінка «відмінно» А (90–100) – виставляється вступнику, який показав всебічні і глибокі знання передбаченого програмами матеріалу, законодавства, міжнародних актів, додаткової літератури, проявив творчі здібності в розумінні, викладенні й використанні означеного матеріалу для формулювання власних висновків.

Оцінка «добре» В (82–89) – виставляється вступнику, який продемонстрував повне знання передбаченого програмою матеріалу, засвоїв основну літературу, виявив стабільний характер знань і здатність до їх самостійного оновлення в ході практичної діяльності.

Оцінка «добре» С (75–81) – виставляється вступнику, який продемонстрував знання передбаченого програмою матеріалу, виявив доволі стабільний характер знань і здібності до їх самостійного доповнення та оновлення, але мають місце окремі недоліки, неточності або помилки.

Оцінка «задовільно» D (67–74) – виставляється вступнику, який показав знання основного матеріалу в обсязі навчальної програми, знайомий з основною літературою, проте припустився багатьох неточностей у відповіді, у формулюванні окремих понять, у випадку недостатньо аргументованого викладенні матеріалу, або який показав поверхневе знання одного з питань екзаменаційного білета.

Оцінка «задовільно» E (60–66) – виставляється вступнику, який показав поверхнєве знання основного матеріалу, передбаченого програмою; припустився грубих помилок, дав недостатньо чітку та послідовну відповідь на питання екзаменаційного білету.

Оцінка «незадовільно» FX (35–59) – виставляється вступнику, який показав прогалини в знанні основного програмного матеріалу, що виражається в незнанні основних понять і положень навчальних дисциплін, в невмінні пов'язати теоретичний матеріал із прикладами з чинного законодавства, юридичної практики.

Оцінка «незадовільно» F (0–34) - виставляється вступнику, який показав суттєві прогалини в знанні основного програмного матеріалу, що виражається в незнанні основних понять і положень навчальної програми, в невмінні пов'язати теоретичний матеріал із прикладами з чинного законодавства, юридичної практики, що свідчить про непідготовленість особи до подальшого навчання для здобуття наукового ступеня.

Програму підготували:

д.ю.н., проф. Р.Ф. Гринюк

к.ю.н., доцент А.Є. Краковська

1. ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ

ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 081 ПРАВО

Предметний напрям – теорія та історія держава і права; історія політичних і правових учень

ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

Загальна характеристика теорії держави і права, проблеми методології та методів дослідження держави і права, загальнотеоретичні поняття, предмет і взаємозв'язок теорії держави і права з іншими науками про людину та суспільство.

Поняття держави, її соціальне призначення та функції, типологізація держав, класифікація форм держави, загальні проблеми та принципи організації державного механізму.

Держава і громадянське суспільство, держава в політичній системі суспільства, національна держава, демократична держава, соціальна держава, держава в умовах інтеграції і глобалізації.

Сучасні концепції правопорозуміння, загальне розуміння права, об'єктивне та суб'єктивне в праві, принципи права, право і закон.

Соціальне призначення та функції права, цінність права, місце права в системі соціального регулювання, право і держава.

Права людини, класифікація прав людини та їх гарантії, права людини та право, правова держава.

Правове регулювання, структура й основні складові механізму правового регулювання, типи та методи правового регулювання, дія права та його соціальна ефективність.

Джерела та форми права, класифікація джерел права в різних правових системах, нормативно-правовий акт як основне джерело в правовій системі України, нормотворча діяльність і техніка.

Поняття правової норми, галузі і інститути права та їх класифікація; законодавство та його структура, тлумачення законодавства.

Правосвідомість, її структура та види, право і мораль, правова культура суспільства та особи.

Зміст і структура правовідносин, проблеми реалізації суб'єктивних прав і юридичних обов'язків, правозастосовна діяльність, законність і правопорядок.

Правова поведінка, правомірна поведінка та правопорушення, юридична відповідальність і її механізм.

Правова система суспільства та її структура, класифікація правових систем сучасності; сім'ї правових систем, національна правова система, міждержавні правові системи, формування нових правових систем, порівняльне правознавство.

Становлення та особливості розвитку державності, права та правової системи України.

ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

Предмет історико-правової науки, періодизація історії держави і права, методологія історико-правової науки, історико-правове джерелознавство.

Історичні закономірності та конкретні особливості розвитку права і держави, право та держава як явище культури та цивілізації, традиції та новації у розвитку держави і права, історичні типи держави, історичні типи права.

Історія становлення та функціонування окремих державних інститутів, галузей та інститутів права, історія правової культури.

Становлення та особливості розвитку держави і права України.

ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ ВЧЕНЬ

Предмет і методологія історії вчень про державу і право, політична та правова доктрина та думка.

Закономірності виникнення та тенденції розвитку світової теоретичної думки про державу та право, періодизація та класифікація вчень про державу і право.

Основні політичні та правові доктрини Стародавнього світу, Середньовіччя, Нового і Найновіших часів.

Основні напрями сучасної політико-правової ідеології, основні школи правознавства і державознавства на сучасному етапі, історія політико-правової думки України.

Предметний напрям – конституційне та муніципальне право

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Поняття, предмет і метод конституційного права як галузі права. Конституційно-правові відносини: їх суб'єкти, об'єкти, види, підстави виникнення, зміни і припинення. Відповідальність у конституційному праві: правова природа, особливості, її види (форми), підстави, суб'єкти, санкції.

Джерела конституційного права як галузі права. Колізії в конституційному праві. Джерела природного та позитивного права.

Конституціоналізм та основні етапи його становлення. Поняття та сутність конституції. Функції та юридичні властивості конституції. Конституційний розвиток сучасних держав.

Порядок ухвалення конституції та внесення до неї змін. Конституція як особливий об'єкт охорони з боку суспільства і держави. Характеристика Конституції України. Тлумачення та реалізація Конституції України. Особлива правова охорона Конституції України. Правовий статус Конституційного Суду України. Конституційний Суд та конституційна реформа: новели Конституції та законодавства.

Конституційний лад та його засади. Людина як найвища соціальна цінність. Конституційне закріплення народного суверенітету і форми його реалізації. Конституційні засади державного суверенітету і його гарантії. Конституційна характеристика України як правової, демократичної, соціальної держави. Конституційне закріплення форми правління. Конституційний принцип поділу влади. Конституційний принцип верховенства права. Конституційні засади політичної системи. Міжнародно-правові аспекти засад конституційного ладу.

Конституційно-правовий статус мов та конституційні засади мовної політики. Державні символи та конституційно-правове регулювання порядку їх

використання.

Конституційно-правові засади взаємовідносин держави і громадянського суспільства. Поняття та види громадських об'єднань . Конституційно-правовий статус політичних партій та громадських об'єднань в Україні: порядок створення, права та обов'язки, підстави та порядок припинення діяльності, відповідальність. Конституційно-правові засади інформаційних відносин.

Поняття та принципи громадянства. Підстави і порядок набуття громадянства. Підстави та порядок припинення громадянства. Вирішення питань громадянства.

Конституційно-правовий статус особи та його елементи. Конституційні принципи правового статусу громадян. Конституційні права і свободи людини і громадянина. Міжнародні стандарти прав людини та основоположних свобод. Конституційна регламентація прав, свобод та обов'язків людини і громадянина. Обмеження прав і свобод особи: конституційно-правовий аспект. Гарантії прав і свобод людини і громадянина. Конституційні обов'язки людини і громадянина.

Поняття та принципи конституційно-правового статусу національних меншин. Права та обов'язки національних меншин. Гарантії реалізації прав національних меншин.

Конституційно-правовий статус іноземців та осіб без громадянства: поняття, категорії, права, свободи, обов'язки, особливості юридичної відповідальності. Конституційне закріплення права на притулок. Павовий статус закордонних українців.

Поняття надзвичайного стану, умови його введення і припинення. Заходи, що запроваджуються в умовах надзвичайного стану. Конституційні гарантії прав людини і громадянина в умовах надзвичайного стану.

Форми безпосередньої демократії та їх конституційно-правове закріплення. Поняття та види референдумів. Предмет референдуму. Порядок призначення референдумів, підготовка їх проведення. Порядок голосування і визначення результатів референдумів. Юридичні наслідки проведення референдумів.

Поняття виборчої системи і виборчого права. Типи виборчих систем. Види

виборів. Конституційні принципи виборчого права. Стадії виборчого процесу. Гарантії суб'єктів виборчого процесу. Відповідальність за порушення виборчого законодавства.

Поняття органу державної влади, класифікація органів державної влади. Конституційне закріплення системи органів державної влади. Державно-правові конфлікти: поняття, особливості, причини виникнення, конституційно-правові засоби (форми) їх врегулювання.

Парламент і парламентаризм. Функції і повноваження парламенту. Законодавчий процес та інші парламентські процедури. Організаційно-правові форми діяльності парламенту. Підстави та порядок дострокового припинення повноважень парламенту. Парламентський контроль.

Конституційно-правовий статус члена парламенту. Права та обов'язки парламентарів. Гарантії депутатської діяльності.

Конституційно-правовий статус глави держави. Загальна характеристика інституту президентства. Функції і повноваження глави держави. Підстави і процедура дострокового припинення повноважень глави держави. Усунення президента з поста в порядку імпічменту. Конституційно-правовий статус органів при президентові.

Виконавча влада та система її органів. Конституційно-правовий статус уряду та інших органів виконавчої влади.

Конституційно-правове регулювання судової системи. Система судів загальної юрисдикції. Конституційні гарантії діяльності суддів. Конституційні засади судочинства. Конституційний статус Вищої ради правосуддя. Конституційно-правовий статус прокуратури.

Поняття та види територіального устрою. Система територіального устрою. Конституційно-правовий статус адміністративно-територіальних одиниць. Порядок вирішення питань адміністративно-територіального устрою.

Конституційно-правовий статус автономії. Види автономій. Конституція Автономної Республіки Крим. Органи влади автономії.

Порівняльне конституційне право.

МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

Поняття місцевого самоврядування. Еволюція місцевого самоврядування. Співвідношення і взаємодія державної влади і місцевого самоврядування: історія і сучасний стан. Основні теорії місцевого самоврядування. Муніципальне право і муніципальні системи зарубіжних країн, особливості організаційних структур, територіальних основ, компетенції. Сучасні тенденції розвитку місцевого самоврядування в зарубіжних країнах. Державна політика у сфері розвитку місцевого самоврядування.

Поняття і система основ місцевого самоврядування. Правові основи місцевого самоврядування. Статут територіальної громади. Нормотворчість органів та посадових осіб органів місцевого самоврядування.

Територіальна організація місцевого самоврядування в Україні. Особливості організації місцевого самоврядування у Києві та Севастополі. Децентралізація державної влади.

Принципи місцевого самоврядування та їх реалізація. Функції органів місцевого самоврядування. Поняття і правове регулювання компетенції органів місцевого самоврядування. Правове регулювання і здійснення окремих державних повноважень органами місцевого самоврядування. Конституційно-правові основи взаємовідносин органів місцевого самоврядування з органами державної влади, підприємствами, установами, організаціями.

Повноваження органів місцевого самоврядування у різних сферах і форми їх реалізації. Взаємодія органів місцевого самоврядування з комунальними підприємствами, установами, організаціями.

Система місцевого самоврядування. Інститути і форми безпосередньої демократії в системі місцевого самоврядування. Місцевий референдум. Місцеві вибори та їх особливості. Збори громадян: правове регулювання, порядок підготовки і проведення. Місцеві ініціативи. Громадські слухання. Звернення громадян до органів місцевого самоврядування.

Органи місцевого самоврядування. Представницькі органи місцевого самоврядування. Місцеві ради. Постійні і тимчасові комісії місцевих рад. Консультативно-дорадчі органи місцевих рад. Органи самоорганізації

населення. Виконавчі органи місцевого самоврядування.

Поняття, принципи і правове регулювання служби в органах місцевого самоврядування. Виборні та інші посадові особи місцевого самоврядування.

Правовий статус депутатів місцевих рад. Гарантії діяльності депутатів місцевих рад. Порядок і підстави дострокового припинення повноважень депутатів місцевих рад.

Гарантії місцевого самоврядування.

2. ПИТАННЯ ДЛЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 081 ПРАВО

Предметний напрям – теорія та історія держава і права; історія політичних і правових учень

Теорія держави і права

1. Загальна характеристика теорії держави і права.
2. Проблеми методології та методів дослідження держави і права.
3. Загальнотеоретичні поняття, предмет і взаємозв'язок теорії держави і права з іншими науками про людину та суспільство.
4. Поняття держави, її соціальне призначення та функції.
5. Типологізація держав.
6. Класифікація форм держави, загальні проблеми та принципи організації державного механізму.
7. Держава і громадянське суспільство.
8. Держава в політичній системі суспільства.
9. Національна держава, демократична держава, соціальна держава.
10. Держава в умовах інтеграції і глобалізації.
11. Сучасні концепції праворозуміння, загальне розуміння права, об'єктивне та суб'єктивне в праві.
12. Принципи права, право і закон.
13. Соціальне призначення та функції права, цінність права, місце права

в системі соціального регулювання, право і держава.

14. Права людини, класифікація прав людини та їх гарантії, права людини та право.

15. Правова держава.

16. Правове регулювання, структура й основні складові механізму правового регулювання.

17. Типи та методи правового регулювання, дія права та його соціальна ефективність.

18. Джерела та форми права, класифікація джерел права в різних правових системах, нормативно-правовий акт як основне джерело в правовій системі України.

19. Нормотворча діяльність і техніка.

20. Поняття правової норми, галузі і інститути права та їх класифікація.

21. Законодавство та його структура, тлумачення законодавства.

22. Правосвідомість, її структура та види, право і мораль, правова культура суспільства та особи.

23. Зміст і структура правовідносин, проблеми реалізації суб'єктивних прав і юридичних обов'язків.

24. Правозастосовна діяльність, законність і правопорядок.

25. Правова поведінка, правомірна поведінка та правопорушення.

26. Юридична відповідальність і її механізм.

27. Правова система суспільства та її структура, класифікація правових систем сучасності.

28. Сім'ї правових систем, національна правова система, міждержавні правові системи.

29. Формування нових правових систем, порівняльне правознавство.

30. Становлення та особливості розвитку державності, права та правової системи України.

Історія держави і права

1. Предмет історико-правової науки, періодизація історії держави і права.

2. Методологія історико-правової науки.
3. Історико-правове джерелознавство.
4. Історичні закономірності та конкретні особливості розвитку права і держави.
5. Право та держава як явище культури та цивілізації.
6. Традиції та новації у розвитку держави і права.
7. Історичні типи держави, історичні типи права.
8. Історія становлення та функціонування окремих державних інститутів, галузей та інститутів права.
9. Історія правової культури.
10. Становлення та особливості розвитку держави і права України.

Історія політичних і правових учень

1. Предмет історії учень про державу і право.
2. Методологія історії учень про державу і право.
3. Політична та правова доктрина та думка.
4. Закономірності виникнення та тенденції розвитку світової теоретичної думки про державу та право.
5. Періодизація та класифікація учень про державу і право.
6. Основні політичні та правові доктрини Стародавнього світу, Середньовіччя.
7. Основні політичні та правові доктрини Нового і Найновішого часів.
8. Основні напрями сучасної політико-правової ідеології.
9. Основні школи правознавства і державознавства на сучасному етапі.
10. Історія політико-правової думки України.

Предметний напрям – конституційне та муніципальне право

Конституційне право України

1. Поняття та види джерел конституційного права. Джерела природного та позитивного права. Система джерел конституційного права України.
2. Природа конституції. Основні положення доктрини установчої

влади. Конституція України як акт установчої влади народу.

3. Сутність конституціоналізму. Конституційна держава.

4. Способи прийняття конституцій. Парламентський спосіб прийняття конституції. Аналіз процедури прийняття Конституції України 28 червня 1996 року.

5. Процедура внесення змін до Конституції України.

6. Поняття та сутність правової охорони конституції. Конституційний контроль: поняття, зміст, моделі.

7. Конституційний Суд України як спеціалізований орган конституційного контролю: завдання, функції, порядок формування, форми звернення до КСУ

8. Компетенція Конституційного Суду України. Конституційне провадження. Новели правового регулювання згідно із Законом «Про Конституційний Суд України» від 13.07.2017 р.

9. Акти Конституційного Суду України: види, порядок прийняття, набрання чинності, юридичне значення. Поняття окремої думки до рішення КСУ.

10. Поняття та сутність конституційного ладу. Конституційний лад як устрій конституційної держави.

11. Засади конституційного ладу України: загальна характеристика

12. Принцип свободи людини, визнання її найвищою соціальною цінністю як засада конституційного ладу України.

13. Верховенство права: поняття, сутність, елементи.

14. Принцип поділу державної влади: природа, сутність, реалізація в Україні.

15. Національний та народний суверенітет, їх співвідношення із державним суверенітетом України.

16. Народ як єдине джерело влади. Право народу на супротив свавільній владі.

17. Україна як демократична, соціальна, правова держава.

18. Україна як унітарна держава із республіканською формою правління.

19. Правовий режим воєнного стану: підстави та порядок запровадження, зміст.
20. Правовий режим надзвичайного стану: підстави та порядок запровадження, зміст.
21. Державні символи як ознаки державного суверенітету України. Правове регулювання державних символів за Конституцією України.
22. Конституційні гарантії та правові засади функціонування державної мови в Україні.
23. Поняття громадянського суспільства, його зв'язок із конституційною державою.
24. Політичні партії: порядок утворення, конституційно-правовий статус, особливості припинення діяльності.
25. Конституційно-правовий статус громадських об'єднань.
26. Принципи конституційно-правового статусу людини та громадянина.
27. Поняття і зміст громадянства України. Принципи громадянства України.
28. Набуття громадянства України: підстави та умови.
29. Способи припинення громадянства України.
30. Міжнародно-правові стандарти прав та свобод людини і громадянина та їх імплементація в Україні.
31. Конституційна система охорони та захисту прав та свобод людини і громадянина.
32. Конституційно-правовий статус іноземних громадян та осіб без громадянства в Україні.
33. Конституційно-правовий статус біженців, іммігрантів, закордонних українців.
34. Поняття та види виборів. Активне та пасивне виборче право.
35. Поняття виборчої системи. Загальна характеристика видів виборчих систем.
36. Поняття та види референдумів. Акти, прийняті на референдумі,

проблеми їх реалізації.

37. Всеукраїнський референдум: характерні риси, предмет, види. Правова характеристика всеукраїнських референдумів 1991 та 2000 років.

38. Президент України як глава держави. Місце Президента в системі органів державної влади України.

39. Представницький мандат Президента України. Порядок обрання та вимоги до кандидата на пост Президента. Недоторканність Президента.

40. Конституційні підстави припинення повноважень Президента України. Підстави та процедура імпічменту. Самоусунення Президента від виконання конституційних повноважень.

41. Допоміжні органи та установи при Президентові України. Адміністрація Президента України.

42. Верховна Рада України як парламент: виборний, представницький, колегіальний, періодично-змінний, законодавчий орган.

43. Загальна характеристика функцій парламенту. Місце Верховної Ради України в системі органів державної влади.

44. Організаційна структура ВРУ. Правовий статус Голови ВРУ та його заступників. Правовий статус комітетів ВРУ. Тимчасові комісії ВРУ: види, функції, порядок утворення.

45. Структурування ВРУ за політичним критерієм. Правовий статус депутатських фракцій, коаліції депутатських фракцій. Парламентська опозиція.

46. Народний депутат України – представник Українського народу у Верховній Раді України. Правова природа та зміст депутатського мандату. Припинення повноважень народного депутата України. Депутатський індемнітет та імунітет.

47. Поняття та правова природа Уряду – Кабінету Міністрів України. Місце Уряду в системі органів державної влади. Порядок формування, склад і структура Кабінету Міністрів України.

48. Функції та компетенція Кабінету Міністрів України.

49. Відповідальність Кабінету Міністрів України. Резолюція недовіри до уряду.

50. Конституційні засади судоустрою та статусу суддів в Україні.
51. Вища рада правосуддя: склад, порядок формування, компетенція.
52. Основні положення конституційної реформи у сфері правосуддя (зміни до Конституції 2016 року).
53. Державна територія та державний кордон України. Територіальне верховенство держави.
54. Система адміністративно-територіального устрою України.
55. Поняття та види автономій. Конституційно-правова природа автономії Криму.
56. Автономна Республіка Крим: конституційно-правовий статус, статус як окупованої території.
57. Правовий статус міст зі спеціальним статусом.

Муніципальне право

1. Місцеве самоврядування: поняття, принципи, система. Співвідношення і взаємодія державної влади і місцевого самоврядування.
2. Територіальна організація місцевого самоврядування в Україні. Особливості організації місцевого самоврядування у столиці України м. Києві.
3. Територіальна громада: поняття, види, компетенція.
4. Конституційно-правовий статус сільської, селищної, міської ради. Виконавчі органи сільських (селищних, міських) рад.
5. Конституційно-правовий статус сільського, селищного, міського голови.
6. Конституційно-правовий статус районних та обласних рад. Делегування повноважень районними та обласними радами.
7. Нормотворчість органів та посадових осіб органів місцевого самоврядування. Статут територіальної громади.
8. Інститути і форми безпосередньої демократії у системі місцевого самоврядування.
9. Правовий статус депутатів місцевих рад. Гарантії діяльності депутатів місцевих рад. Порядок і підстави дострокового припинення повноважень депутатів місцевих рад.

10. Гарантії місцевого самоврядування.
11. Муніципальне право і муніципальні системи зарубіжних країн, особливості організаційних структур, територіальних основ, компетенції.
12. Децентралізація влади: теорія, законодавство, практика.

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

Предметний напрям – теорія та історія держава і права; історія політичних і правових учень

1. Алексеев С.С. Общая теория права. Курс в 2 т. / С.С.Алексеев. – М.: Юрид. лит., 1981-1982.
2. Давид Р. Основные правовые системы современности / Р. Давид, К. Жоффре-Спинози; пер. с фр. В. А. Туманов. – М.: Международные отношения, 2003. – 399 с. // http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe
3. Еллинек Г. Общее учение о государстве / Г. Еллинек. – СПб.: Издательство «Юридический центр Пресс», 2004. – 752 с.
4. Загальна теорія держави і права (основні поняття, категорії, правові конструкції та наукові концепції): навч. посіб. / О. Л. Копиленко та ін.; МОН України. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 400 с.
5. Загальна теорія держави і права: підручник для студ. юрид. спец. вищих навч. закл. /ред. М.В. Цвік, О.В. Петришин; Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. - Харків: Право, 2009. - 584 с.
6. История политических и правовых учений: учебник для вузов / под общ. ред. докт. юрид. наук, члена-корреспондента РАН, доктора юрид. наук, профессора В.С. Нерсисянца. – М.: Издательская группа Инфра-М-НОРМА, 1997. – 736 с.
7. История политических и правовых учений: учебник для вузов / под ред. докт. юрид. наук, профессора О.Э. Лейста. – М.: Зерцало, 2006. – 568 с.
8. История политических учений: хрестоматия для юридических вузов и факультетов / сост. и общ. ред., докт. истор. наук Г.Г. Демиденко. – Харьков: Факт, 1999. – 1080 с.

9. Історія вчень про державу і право: курс лекцій / Г.Г. Демиденко. – Х.: Право, 2012. – 416 с.
10. Кельман М.С. Загальна теорія права (з схемами, кросвордами, тестами): Підручник / М.С. Кельман, О.Г. Мурашин. – К.: Кондор, 2002. – 353 с.
11. Конституція України: прийнята 28 червня 1996 р.
// Офіційний вісник України. – 2010 г. – № 72/1 (спеціальний випуск). – С. 15. – Ст. 2598.
12. Крестовська Н.М. Історія вчень про державу і право: навчальний посібник / Н.М. Крестовська, О.Ф. Цвіркун– Х.: ТОВ «Одісей», 2008. – 464 с.
13. Крестовська Н.М., Матвєєва Л.Г. Теорія держави і права. Підручник. Практикум. – ЮрІнкомІнтер. – 2015. – 584 с.
14. Музиченко П.П. Історія держави і права України. Навчальний посібник. Шосте видання //westudents.com.ua/knigi/417-storya-derjavi-prava-ukrani-muzichenko-pp.html.
15. Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності: Указ Президента України № 503/97 від 10.06.1997 р. // Урядовий кур'єр. – 1997, 14 червня. – № 107-108.
16. Рабінович П.М. Основи загальної теорії права та держави: навч. посібник / П.М. Рабінович; Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. – Вид. 9-е, зі змін. – Л.: Край, 2007. – 188 с.
17. Трофанчук Г.І. Історія вчень про державу та право: навч. посіб. для дистанційного навчання / Г.І. Трофанчук. – К.: Ун-т«Україна», 2004. – 210 с.
18. Хахуліна К.С. Теорія держави і права в схемах та визначеннях: навч. посіб. / К.С. Хахуліна, В.А. Малига, І.В. Стаднік. - Донецьк: Донбас, 2011. – 340 с. //http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe.

Предметний напрям – конституційне та муніципальне право

1. Скрипнюк О.В. Конституційне право України: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / О. В. Скрипнюк. – К.: Ін Юре, 2010. – 672 с.
2. Федоренко В. Л. Конституційне право України: підруч. / До 20-ої річниці Конституції України та 25-ої річниці незалежності України / В. Л. Федоренко. – К.: Видавництво Ліра-К, 2016. – 616 с.
3. Совгиря О. В. Конституційне право України. Повний курс [Текст] : навч. посіб. / О. В. Совгиря, Н. Г. Шукліна. - К.: Юрінком Інтер, 2012. - 541 с.

4. Проблеми теорії конституційного права України /За заг. ред. Ю.С. Шемшученка. - К.: Парламентське вид-во, 2013. - 616 с.
5. Теоретичні проблеми розвитку конституційного законодавства України на сучасному етапі [Текст]: монографія / [Ю. С. Шемшученко та ін.]; за ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. НАН України Ю. С. Шемшученка, д-ра юрид. наук, проф. О. І. Ющика;. – Київ: Юридична думка, 2014. - 314 с.
6. Ющик О.І. Конституційні основи розвитку законодавства України: навчальний посібник: до 20-річчя Київського університету права НАН України /О.І.Ющик, Ю.Л.Бошицький, В.І.Риндюк; НАН України, Київський ун-т права.- Київ: Юридична думка, 2015.- 156 с.
7. Конституційні права, свободи і обов'язки людини і громадянина в Україні / За ред. академіка НАН України Ю.С. Шемшученка. - К.: Вид-во — Юридична думка, 2008. - 252 с.
8. Бринцев В. Д. Судовий конституціоналізм в Україні: доктрина і практика формування у 2 кн.: монографія /В. Д. Бринцев. - Харків:Право, 2013.
9. Антологія конституційного процесу в сучасній Україні. Автор-укладач Віктор Мусіяко/ Центр Разумкова, 2017. – 780 с.
10. Заєць А. П. Правова держава в контексті новітнього українського досвіду / А. П. Заєць. – К.: Парлам. Вид-во, 1999. – 248 с.
11. Колодій А.М., Олійник А.Ю. Права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні: Підручник. - К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. - 350 с.
12. Мироненко О. М. Історія Конституції України. - К.: Ін Юре, 1997. - 60 с.
13. Погорілко В.Ф. Основи конституційного ладу України. - К.: Ін Юре, 1997.
14. Рабінович П. Практика Страсбурзького суду як орієнтир діяльності конституційних судів з імплементації європейських стандартів прав людини / П. Рабінович // Вісник Конституційного Суду України. – 2005. – № 6. – С. 34–40.
15. Стрижак А. А. Конституція України в актах Конституційного Суду України (аналіт. огляд та комент.) / А. А. Стрижак. – К.: ІнЮре, 2010. – 631 с.
16. Тодыка Ю.Н. Конституция Украины: проблемы теории и практики: Монография. - Х.: Факт, 2000. - 608 с.
17. Гринюк Р. Ф. Ідея правової держави: теоретико-правова модель і практична реалізація / Р. Ф. Гринюк. – К.: Вид. дім «Ін Юре», 2004. – 388 с.

18. Головатий С. П. Верховенство права: Монографія: У 3-х кн. / С. П. Головатий – К.: Видавництво «Фенікс», 2006. – LXIV; 1747 с.

19. Головатий С. Тріада європейських цінностей – верховенство права, демократія, права людини – як основа українського конституційного ладу / С. Головатий // Право України. – 2011. – № 5. – С. 159–174.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.khpg.org/plu> – Електронная версия бюллетеня «Права человека» Харьковской правозащитной группы.

2. <http://www.lawukraine.com> – Каталог украинских правовых ресурсов.

3. <http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського.

4. <http://pravoua.com.ua/> - официальный сайт журнала «Право України».

УХВАЛЕНО

на засіданні кафедри теорії та історії
держави і права та адміністративного
права

Протокол № __ від «__» __201__ р.